

Anna Johanssons första maj-tal på Tjörn

ANNA JOHANSSON
tisdag 1 maj 2018

SOCIALDEMOKRATERNAGOTEBORG.SE

— Det talade ordet gäller. —

Partivänner, 1 Maj-firare

Det är en fantastiskt fin förmån att få komma hit ut till Bästkusten och fira arbetarrörelsens högtidsdag. Aldrig är våren så vacker som just på första maj, och ingenstans kan den vara vackrare än i Bohuslän.

Första Maj är en dag för stolthet. Stolthet över den rörelse som i över hundra år har stridit för solidaritet och jämlikhet. Stolthet över det de som gick före oss lyckades åstadkomma, stolthet över det samhällsbygge som idag är vårt arv att förvalta och vårt ansvar att utveckla.

Men första maj är också, och framförallt, en dag då vi vänder ansiktet mot framtiden och de uppgifter som ligger framför oss och till detta vill jag återkomma lite längre fram.

Låt mig ändå börja med att påminna oss om varifrån vi kommer. För snart fyra år sedan fick alliansregeringen sparken av svenska folket. De lämnade efter sig stora budgetunderskott, sjunkande skolresultat och ökande klyftor. Åtta år av skattesänkningar och omvänd Robin Hoodpolitik hade satt sina spår: i sjukvården, i äldreomsorgen, i trygghetssystemen och i de offentliga finanserna. Och så var det ju det här med jobben. Arbetslösheten hade bitit sig fast på orimligt höga nivåer, långtidsarbetslösheten likaså. Och ungdomsarbetslösheten var så hög att EU fick gripa in och ge Sverige krisstöd.

Sedan dess har den socialdemokratiskt ledda regeringen vänt utvecklingen. I dag står svensk ekonomi stark, skolresultaten börjar vända uppåt, de stora satsningarna på kommuner och landsting har lett till att 100 000 fler jobbar i den svenska välfärden. Och 300 000 fler människor går till jobbet nu än för fyra år sedan. Det är som om alla som bor i Linköping, Norrköping och Jönköping skulle gå från arbetslöshet till jobb. Samtidigt har ungdomsarbetslösheten pressats ned till den lägsta nivån sedan 2002.

Och det här, mina vänner, är viktigt på riktigt! För det händer något när en människa går från arbetslöshet till jobb. Bakom siffran står massor av mammor och pappor som nu kan försörja sig och sina familjer och bli förebilder för sina barn. Män och kvinnor som kan börja planera för en ljusare framtid. Tjejer och killar som känner att någon behöver just dem, att de bidrar.

För ett tag sen träffade jag en ung kille i Angered Centrum. Han beskrev hur hans kompisar, som tidigare hade varit lite småkriminella, nu i stället gick till jobbet. ”De håller inte på med sån där skit längre, de har inte tid för de jobbar”. Det, mina vänner, är stort! Och det slutar inte där. För samtidigt har brottsligheten sjunkit och tryggheten ökat i just det området. Det är inte så svårt att se sambandet, eller hur? För oss socialdemokrater är det lika självklart att angripa brottsligheten som att angripa brottslighetens orsaker.

I år firar vi första maj under parollen ”Tillsammans för trygghet”. Det är precis det som är vår uppgift de kommande åren och det är därför vi just nu är i färd med att genomföra det största trygghetsprogrammet i modern tid.

Det handlar om trygghet på jobbet. Tryggheten i att veta att äldreomsorgen funkar den dagen man inte klarar sin vardag själv. Tryggheten att inte behöva oroa sig för om det finns plats på sjukhuset när man ska föda sitt barn eller få en livsviktig behandling. Tryggheten att kunna röra sig fritt på gator och torg. Tryggheten att veta att man har en plats i samhället och att tillvaron för en själv och dem man älskar inte är hotad.

För när otryggheten ökar och oron för framtiden blir starkare än hoppet breder misstron och rädslan ut sig. Då skapas en grogrund för motsättningar och syndabocksletande. Då vädrar populismen och

extremismen morgonluft. Ett samhälle präglat av ojämlikhet och otrygghet blir helt enkelt ett svagare och sämre samhälle. För alla.

Ett sådant samhälle är raka motsatsen till det vi socialdemokrater vill skapa. Vår idé är i stället ett samhälle där vi inte står ensamma, utan löser svåra uppgifter tillsammans. Ett samhälle där den som behöver en stöttande hand kan räkna med oss andra. Ett samhälle där var och en vågar drömma stora drömmar och får förutsättningar för att förverkliga dem.

Det betyder inte, och har aldrig betytt, kravlöshet. Tvärtom har vår rörelse alltsedan begynnelsen haft en stark moralisk kompass, väl sammanfattad i devisen ”Gör din plikt, kräv din rätt” – och alltid i den ordningen. Det innebär att var och en av oss alltid förväntas bidra med det vi kan, och i utbyte få vi stöd när vi behöver det. I praktiken betyder det att vi betalar skatt när vi har inkomst och i gengäld får sjukvård och utbildning utifrån våra behov, att vi deltar i utbildning eller andra åtgärder för att kunna få ett jobb om vi blivit arbetslösa eller lär oss svenska om det är det som är hindret för arbete. Vi tar, kort sagt, vår del av det gemensamma ansvaret och har därmed rätt att kräva vår del av kakan. Detta samhällskontrakt gäller alla som lever i vårt land och knyter oss tillsammans. Det handlar helt enkelt om solidaritet.

Socialdemokratin har alltid varit och ska fortsätta vara en frihetsrörelse. Frihet till egna val och frihet från förtryck, för alla människor utan undantag, är vårt yttersta mål. Denna frihet hotas ständigt av krafter som vill begränsa den och det är vår uppgift att slå tillbaka. Det gäller oavsett om det är marknadskrafter som hotar löntagarnas frihet eller om det är skäggiga män som vill diktera villkoren för hur andra människor ska klä sig eller leva sina liv.

Vi ska finnas på landsbygden där sviktande samhällsservice begränsar friheten för alla som bor där. Vi ska finnas i förorten där arbetslöshet och kriminalitet kringskär människors frihet. Vi ska finnas på arbetsmarknaden, där otrygga anställningar och dålig arbetsmiljö hotar frihet och självständighet. Vi ska stå upp när kvinnors frihet begränsas av sexuella trakasserier eller våld. Och vi ska finnas på den internationella arenan som en stark röst när regimer förtrycker sina befolkningar eller när krig och miljöförstöring tvingar människor på flykt. Där ofrihet finns, där ska också en socialdemokrati som alltid står på människans sida finnas!

Denna strävan efter frihet har gjort flera avtryck i vår politik de gångna åren. De historiskt stora satsningarna på både välfärden och polisen. Sänkningen av pensionärsskatten och höjningen av barnbidraget. De många nya utbildningsplatserna. Förstärkningen av kvinnojourerna. Det ökade internationella engagemanget.

Så hänger jämlikheten, jämställdheten, friheten och tryggheten ihop.

När det går bra för Sverige ska det komma alla i vårt land till del.

Därför vill vi fortsätta sluta skatteklyftan mellan pensionärer och löntagare. Därför utlovar vi arbetskläder och fler arbetskamrater till välfärdsarbetarna. Därför genomför vi det största trygghetspaketet i modern tid!

Mot detta står en höger som är tydligare än på länge med att de förbereder en otrygghetschock och ojämlikhetschock om de får chansen efter valet.

Politiskt beslutade löner 30% under kollektivavtalet för vissa grupper skulle dra ner lönerna för dem som redan idag har de lägsta lönerna. Kanske inte direkt, men om man vet att någon står beredd att ta ens jobb för betydligt mindre pengar kommer man naturligtvis vara försiktig med att höja sina egna anspråk.

Marknadshyror som i praktiken skulle göra det omöjligt för exempelvis pensionärer eller lågavlönade att bo kvar i sina lägenheter.

Förändringar i lagen om anställningsskydd, LAS skulle dramatiskt öka otryggheten för alla som har en anställning.

Stora skattesänkningar som mest skulle gynna de rikaste och minska utrymmet för nödvändiga välfärdssatsningar och dessutom vidga skatteklyftan mellan pensionärer och löntagare igen.

Till detta ska läggas en övertro på marknadskrafternas förmåga att lösa problem. Nya Karolinska Sjukhuset i Stockholm är inte ett exempel på olycksfall i arbetet, det är ett exempel på hur det går när högern av ideologiska skäl låter privata företag få fri dragningsrätt på skattepengar. Samma princip ligger för övrigt bakom det fullständigt obegripliga försvaret för fortsatt obegränsat vinstuttag för företag inom välfärdssektorn. Här är vi socialdemokrater glasklara: pengar som vi skattebetalare avsatt för välfärd ska gå till välfärd, inte till vinster i skatteparadis!

I detta sammanhang förtjänar det att påpekas att Sverigedemokraternas hållning i bland annat vinster i välfärden-frågan, i frågan om kollektivavtalskrav vid upphandling och i deras skattesänkariver med all önskvärd tydlighet placerar dem långt ut till höger i svensk politik.

På område efter område står högern nu samlad: mot trygghet för vanligt folk och för ökade privilegier för dem som redan har. Mot ett gemensamt samhällsbygge för alla, för ett samhälle med ökade motsättningar där grupp ställs mot grupp.

För oss socialdemokrater väntar de närmaste månaderna fram till valet den 9 september en allt annat överskuggande uppgift: att få de svenska väljarna att se hur alternativen ser ut.

För det är möjligt att Ulf Kristersson har snyggare slips än Stefan Löfven, han kanske till och med är en mer slipad debattör. Men det är inte slipsar eller debatteknik valet handlar om. Det handlar om vilket samhälle Sverige ska vara om tre, tio, tjugo år. Och det handlar om att ta ansvar både för ekonomin, för kriser och för medborgarnas välfärd. Där har Stefan Löfven visat prov på ett urstarkt ledarskap, medan varken Kristersson eller Åkesson ens klarar av att ta ansvar för sina riksdagsgrupper.

Den som tror att ökade klyftor och ökad otrygghet är vägen framåt kan med fördel välja M eller SD. Den som i stället tror att ökad trygghet för vanligt folk och ett fortsatt gemensamt samhällsbygge och utveckling av den svenska modellen är svaret på de utmaningar vi står inför bör lägga sin röst på Socialdemokraterna.

På valdagen ska inte en enda väljare sväva i ovisshet om vad valet egentligen handlar om. Därför ska vi knacka på miljontals dörrar och föra miljoner och åter miljoner samtal med människor. Om de problem vi ser, om de lösningar vi har och om hur alternativet ser ut. Om politikens möjligheter att förändra. Om en framtid ingen lämnas efter men ingen heller hålls tillbaka. Om en trygghet vi bygger tillsammans.

Så, kamrater vi ses i kampen för ett bättre Sverige. För alla.

Tack för att ni lyssnade.